

Літературний жанр "Городоліризм"

Ярослав Брунько

ЛІТЕРАТУРНИЙ ЖАНР - ГОРОДОЛІРИЗМ

Автор жанру: Брунько Ярослав Олександрович

Дата створення: 24 липня 2026 року

1. ШО ТАКЕ ГОРОДОЛІРИЗМ?

Городоліризм — авторський поетичний літературний жанр, присвячений художньому осмисленню життя городу, саду чи дачної ділянки. Основною його тематикою є праця людини на землі, вирощування овочів і фруктів, краса рослин, гармонія сільського побуту та духовний зв'язок людини з природою.

Назва жанру походить від двох слів: "город" та "ліризм", що символізує поєднання сільськогосподарської тематики із глибоким поетичним переживанням. У центрі уваги городоліризму знаходиться не лише сам город, а й людські почуття, які народжуються під час праці на землі: любов, спокій, надія, вдячність, терпіння та віра у майбутній урожай.

Городоліризм підносить звичайний город до рівня мистецького образу. Кожна грядка, кожне зерно, кожен паросток можуть ставати символами людського життя, праці, часу, родини та пам'яті поколінь.

2. ОСНОВНІ ОЗНАКИ ЖАНРУ.

- головною темою є город, дача, сад або сільська земельна ділянка;
- важливе місце займають овочі, ягоди, фрукти, квіти, дерева та інші рослини;
- поєднання описів природи з особистими почуттями автора;
- прославлення людської праці на землі;
- використання природної символіки;
- атмосфера спокою, домашнього затишку й гармонії;
- сезонність (весняні посіви, літній догляд, осінній збір урожаю);
- повага до українських сільських традицій та родинної праці.

3. СИМВОЛІЗМ ЖАНРУ.

У городоліризмі окремі образи можуть мати символічне значення:

1. зерно — початок життя, надія;
2. паросток — розвиток, молодість;
3. грядка — праця та відповідальність;
4. дощ — благословення природи;
5. сонце — життя, тепло, Боже світло;
6. урожай — винагорода за працю;
7. бур'ян — труднощі, людські вади;
8. лопата, сапка, граблі — чесна праця;
9. сад — родина, пам'ять поколінь;
10. стиглий овоч чи фрукт — здійснення мрії.

4. ТЕМАТИКА.

Городоліризм охоплює широке коло сюжетів:

- весняні посіви;
- вирощування овочів;
- догляд за городом;
- краса квітів і плодових дерев;
- життя на дачі;
- дитячі спогади про село;
- сімейна праця;
- очікування врожаю;
- осінній збір плодів;
- єдність людини із землею.

5. ЗНАЧЕННЯ ЖАНРУ.

Городоліризм відкриває новий напрям української авторської поезії, присвячений повсякденній красі праці на землі. Він демонструє, що навіть звичайний город може бути джерелом натхнення, духовності та високої лірики. Жанр сприяє популяризації любові до українського села, родинних традицій, природи й поваги до людської праці.

6. ПРИКЛАД ВІРША У ЦЬОМУ ЖАНРІ.

"Мій город"

Прокинувся ранок — грядки засвітилися,
Роса мов срібло сяє на листках.
Помідори сонцю щиро поклонилися,
А кріп шумить у теплих вітерках.

Цибуля стереже зелений спокій,
Морквина тягне листя до небес.
Огірок росте поволі, крок за кроком,
Немов маленьке диво із чудес.

Я сапку взяв — і серце усміхнулось,
Бо праця землю робить золотою.
У кожнім зерні щастя доторкнулось,
І город став моєю добротою.

Нехай щороку сонце зігріває
Урожай, що виріс із любові.
Бо той, хто землю щиро поважає,
Знаходить силу у простому слові.